

Handen uit de mouwen Gerrit Tuinstra

Op de afgelopen voorjaarsbijeenkomst van onze werkgroep, in de Fûgelhelling, heb ik het in het kort gehad over de bruine eikepage en de sleedoornpage. Beide kleine pages zijn in Friesland zeldzame soorten. De bruine eikepage komt al langere tijd in Friesland voor, terwijl de sleedoornpage een nieuwkomer is. Hoe het precies zit met de verspreiding van beide vlinders is niet helemaal duidelijk, mede omdat het vlinders zijn die een verborgen leefwijze hebben en weinig opvallen qua uiterlijk en gedrag.

De bruine eikepage is in verschillende jaren op de Schaopedobbe bij Elsloo gezien, door Gerard Bergsma die in het gebied een monitoringroute loopt. Het leefgebied ligt aan de randen van de heidevelden, op de overgang naar het bos. De vlinders leggen hier de eitjes op opslag en takken van vooral jonge eikjes. Deze jonge eikjes en opslag van eik is echter niet in grote mate aanwezig, terwijl er wel veel oudere eik in de bosranden groeit. Door op verschillende plekken in de bosranden eiken af te zetten (afzagen op 10-15 cm. boven de grond), waarna ze opnieuw uit zullen lopen, kan op een vrij eenvoudige manier de hoeveelheid jonge eik vergroot worden. Hierbij zullen plekken ontstaan waar de bruine eikepage zich kan voortplanten.

Voor dit doel organiseren we in samenwerking met It Fryske Gea (eigenaar van het terrein) en Landschapsbeheer Friesland, in het vroege voorjaar van 2009, een werkdag op de Schaopedobbe. Landschapsbeheer Friesland zorgt daarbij voor de benodigde gereedschappen. Op deze dag gaan we dus zagen in de bosranden van het gebied ten behoeve van de bruine eikepage, maar natuurlijk ook voor veel andere soorten (nacht)vlinders en andere insecten. Nadere uitleg over het “hoe, wat en waar” zal ter plaatse, op de dag zelf, gegeven worden. We gaan er een leuke en gezellige dag van maken, op **zaterdag 7 maart 2009**. Nadere gegevens (tijdstip, plaats van samenkomst e.d.) worden halverwege februari op de website geplaatst (www.vlinderwerkgroepfriesland.nl).

Migrerende macronachtvlinders in 2008 Jannie Sinnema

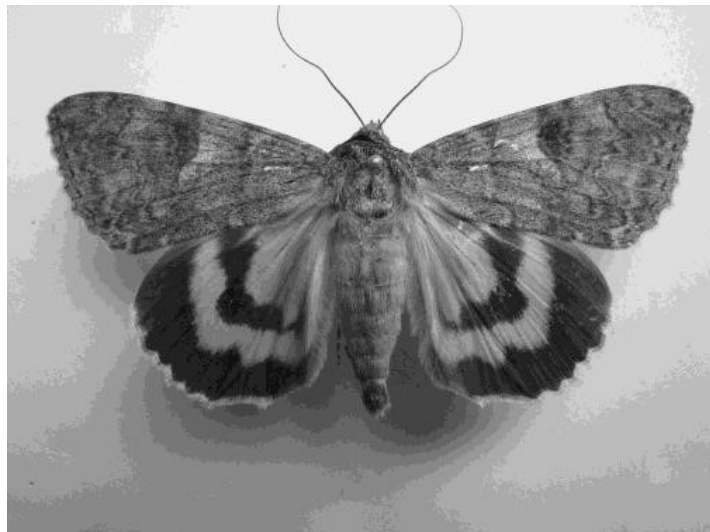
Sommige nachtvlinders komen gewoon voor in het zuiden en midden van ons land, maar trekken af en toe naar het noorden. Deze inheemse migranten zijn bijvoorbeeld *Macdunnoughia confusa* en *Mythimna albipuncta*. Deze uilen worden niet ieder jaar in Friesland waargenomen en daarom apart gemeld.

Van *Macdunnoughia confusa* (getekende gamma-uil) zijn in 2008 totaal 5 exemplaren gemeld: 20 augustus en 27 september uit Joure, 12 en 23 september uit St.Nicolaasga en op 10 september uit Hemrik.

Veel minder vaak wordt *Mythimna albipuncta* (witstipgrasuil) in Friesland waargenomen. In 2008 ving Wiebe Poppe in Joure op 28 juli een exemplaar.

Zeer bijzonder was de vangst van *Catocala sponsa* (karmozijnrood weeskind) op 25 juli 2008 in Hemrik bij de familie Sinnema. Deze uil is in het hele land een zeer zeldzame soort, die voornamelijk op de Veluwe wordt waargenomen (zie vlindernet.nl). De rupsen van deze soort leven op Eik en het ei overwintert daarop. Er is een duidelijk verschil met het Rode Weeskind (*Catocala nupta*).

Rood Weeskind,
Catocala nupta (foto S.G.Sinnema)

Karmozijnrood Weeskind,
Catocala sponsa
25 juli 2008 te Hemrik. (foto
S.G.Sinnema)

De achtervleugel bij *Catocala sponsa* heeft een zwarte middenband in de vorm van een W en de kleur is meer roze (karmozijnrood). *Catocala nupta* heeft meer bruin-grijze voorvleugels en is minder bont getekend.

Ook zijn er waarnemingen van dezelfde dag uit Leek, Emmen en Rijssen (via waarneming.nl) en een melding uit Roden (pers.med. G.Tuinstra).

Op waarnemingen.nl vinden we ook nog 5 meldingen uit Overijssel tussen 14 juli en 11 augustus 2008. Op de bijeenkomst van Sectie Ter Haar in Lexmond op 18 oktober werden nog 2 exemplaren gemeld: 27 juli in Bathmen (H.Groenink) en 7 augustus in Apeldoorn (J.Kerseboom).

De Kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*) is in Friesland dit jaar ook regelmatig waargenomen: van juni tot en met augustus zijn zo'n twintig meldingen binnengekomen.